

# Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.



**ELŐFIZETÉSI ÁR:**  
Helyben: . . . . .  
Vidéken: . . . . .  
Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 fill.  
Negyedévre . . . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:  
**SIPOS BÉLA.**  
Kiadók és laptulajdonosok:  
**HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**DEBRECZEN,**  
Piacz-utóza 47. és 49. szám.

## A papi vagyon felosztása.

Debreczen, szeptember 20

Dr. Balthazár Dezső böszörményi esperes és dr. Ferenczy Gyula debreczeni akadémiai tanár hisszük számot vetettek azokkal a következőkkel, a melyekkel a református papok budapesti országos gyűlésén történt felszólalásuk jár. A klerikális sajtó ezután feltétlenül kipécézi mindkét férfiut — s nevük egyenlő lesz a kénköves ördögével, a melyet minden katolikus pap keresztet vetve emleget.

Mi is történt azon a gyűlésen? A református papok érezve helyzetüknek nyomasztó voltát, a tömörülés szükségességét, Budapesten össze jöttek, a hol anyagi helyzetük javításáról történt diskusszió kapcsán szóba került az 1848. XX-ik törvénycikk végrehajtása, ezzel együtt a római katolikus papi vagyon elkobzásának kérdése. Az értekezlet nem foglalt határozottan állást a szekularizáció mellett, csak azt hangsúlyozta, hogy szabad egyházat kíván szabad államban.

Minthogy a szekularizáció kérdése ha per tangens is, de szóba került, a klerikalizmus felé mindig szívesen hajló, s a protestáns érdekeket soha sem védő Budapesti Hirlap már halálos csapást vélt látni a református papok gyűlésében, s megszólaltatta gróf Apponyi Albert kultuszminisztert és Prohászka Ottokárt Székesfejérvár püspökét a református papok gyűlése felől. Mindkét nyilatkozó fenyegető hangon szólt azokról, akik a katolikus papi vagyon elkobzásáról csak álmodni is mernek.

Még csak halvány körvonalakban bontakozik ki ez a nagy kérdés, még csak moraja sem hallatszik a feltétlenül meginduló nagy csatának és ime milyen gyorsan sikra száll a katolicizmus érdekeinek megvédelmezéseért Magyarország kultusz minisztere. Hát hogyha már politikai pártok foglalkoznak ezzel a kérdéssel, hátha már a parlament előtt fekszen az törvényjavaslat alakjában?

Egyelőre nyugodtan alhatnak a katolikus klérus tagjai. A kis földszin-

tes diófás udvari házakban nyomorgó református papok sajnos nem elég erősek e kérdés tüzkeresztségbe való vitelére. De álmuk azért nem lesz hosszú. Távolból már hallatszik egy új korszak kialakulásáért küzdő tábor harci moraja. Oda sorakoznak ebbe a táborba — óh ne tessék gondolni, hogy internacionális jelszó alatt — sőt a magyar nemzeti állam ideáljának nagyszerű lofogójától védve — minden igaz magyar ember. Majd ha ezek veszik kezükbe az ország sorsának intézését, majd ha komolyan megkezdik a modern, a becsületes, a nem koldus Magyarország fundamentumának lerakását — akkor aztán komolyan kerül szóba a szekularizáció. És előbb válik az ige testté, mint azt Jókai Mór a Jövő század regényében megjövendölte.

Bárd.

## Nem lesz különválás.

Gyenge a függetlenségi párt.

Aggastyánok harca.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szept. 20.

Politikai körökben bizonyos feltűnést kelt az a körülmény, hogy míg a függetlenségi pártot két miniszter (Apponyi és Kossuth) is tájékoztatta a kiegyezés dolgáról, addig alkotmánypárti vagy néppárti miniszter egyáltalában nem nyilatkozik a helyzetről. Wekerle, az alkotmánypárti miniszterelnök, Bécsből egyenesen klopodiái birtokára utazott, ahonnan csak hétfőn akar visszatérni. Andrassy, az alkotmánypárt vezére csak a nemzeti kaszinóban mondott el egyet mást az ő sikertelen audienciáiról; Zichy Aladár miniszter szintén mélyszélesen hallgat.

Mindez arra vall, hogy az alkotmánypártot és a néppártot nem igen vették számba a kiegyezés megcsinálásánál; ez a két párt, — 67 esek lévén — úgy se okozott volna nehézségeket. A zavart a függetlenségi párt csinálta, hangosan kifejezést adva elégedetlenségének, mire Apponyi Bécsbe sietett és Wekerle művét agyoncsapta.

Sokan azt mondják, hogy Wekerle duzzog és le akar mondani. Wekerle, a rideg számokkal dolgozó politikus nagyon jól tudja, hogy a kiegyezés meg nem kötése az amúgy is rossz gazdasági helyzetet még súlyosabbá teszi. Ő nem helyesli Apponyi eljárását, aki itt is politikai jel-

szavakkal dolgozik. A kabinetben tehát nem a legnagyobb egyetértés uralkodik, amit bizonyít az is, hogy tegnap a félhivatalos Magyar Tudósító egy kommunikét adott ki, mely szerint a kormány szolidáris, pedig az ellenkezőjét egy lap se állította.

A függetlenségi párt most, hogy a kiegyezést nem kötötték meg és a kvóta felemelésébe nem mentek bele, teljesen megnyugodott. Szecesszióról már szó sincs. Az öreg Madarász és a valamivel fiatalabb Szappanos hadverő szózatainak senki se tulajdonít jelentőséget. Ilyen két aggastyán nem igen csinálhat forradalmat. Október 10 ikén tehát a függetlenségi párt egységesebben fog megjelenni a képviselőházban, mint valaha.

## A város közügyei.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

A városi közgyűlés előkészítése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 20.

Az e hó végén megtartandó közgyűlés még előkészítetlen ügyeit tárgyalta ma a jog és pénzügyi bizottság. Csupa segélykérés volt napirenden. Iskolák, intézetek, egyletek, szoborbizottságok kértek a bőkezű városától segélyt és adományt.

A kulturális célokat szolgáló intézmények előtt a város nem zárkózott el. Két kézzel adta az ezreket és a százásokat.

Lényegesebb ügy ezuttal nem került tárgyalásra. Holnap folytatják az ülést, melyen a jövő évi költségvetéssel foglalkoznak.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Jelen voltak Vecsey Imre elnöklété alatt Komlóssy Arthur, Riekl Antal, B Nagy Sándor, Magoss György, Varga Károly, Roncsik Lajos, Tüdös János, Poroszlay László és Fejér Ferenc dr.

**Telekvétel.**

Az ülés megnyitása után az ügyek tárgyalására tértek át. Szathmáry Gergely és társai ajánlatot tettek, hogy a város vegye meg 20 ezer koronaért a József kir. herceg utcán levő házat. A telek 222 négyszögöl, tehát öle 62 kornába esik. A telekre szüksége van a városnak, mert a reáliskola utca folytatása tervbe van.

**Aki szabad idejét igazán kellemesen akarja tölteni**

az csak egyedül a fényesen berendezett **Pannonia kávéházba menjen.** Minden este ifju Zsiga Józsi hírneves czigány primas zenekara hangversenyez. Szives pártfogást kér

**KÁLMÁN LAJOS.**

Komlóssy Arthur kijelenti, hogy a kéz alatt való telekvételeknél a város rendszerint károsodik, mert a telkek értékének ingadozása leszorítja az árakat.

Magoss György szerint a telek értéke a becslés alapján 15 ezer korona. A telek megvételére szükség van.

Tüdős János ajánlja, hogy 16 ezer koronát adjon a város, de sürgeti a telekvételekben alkotandó szabályrendelet elkészítését.

A bizottság ajánlja a teleknek 16 ezer koronáért való megvételét.

Czeglédi Józsefné Czegléd utcai házáért 50 ezer koronáért ajánlja megvételre. A tárgyalás során 46 ezer koronát kért.

Komlóssy Arthur ez ügynél is előbbi álláspontján marad.

Magoss György szerint meg kell venni.

Fejér Ferencz kérdi, hogy a mérnöki hivatal mennyire értékeli.

Magoss György: 46.800 koronára. Többre mint a mennyit kér.

A bizottság javasolja a közgyűlésnek a telek megvételét azzal, hogy a közgyűlésen hitelesen igazolandó a telek évi jövedelme. A város 46 ezer koronáért veszi meg a telket.

#### Póthitelek engedélyezése.

Póthitelt kért a tanács a lovász bérek felemelésére. A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy 1400 koronát engedélyezzen.

A gazdasági tanácsnok előterjesztésére a katonai fogatok költségeire 300 korona póthitel megszavazását ajánlja a bizottság.

A bizottság javasolja még, hogy a körkemenyze kibővítésére és kijavítására 16 ezer korona póthitelt szavazzon meg a közgyűlés.

A főmérnök a nagyerdei nyaralók kijavítására 800 koronát, a szeméttartók helyreállítására 376 koronát kéri engedélyeztetni.

Az ügyet holnap tárgyalják.

#### Segélyek

A debreczeni női ipar iskola igazgatója 5000 korona segélyt kér a várostól. A női ipariskola eddig 4000 koronát kapott, most 5000 koronát kér allandósítani.

Tüdős János ajánlja a kérelem teljesítését.

Márk Endre hasonlóan szól.

A bizottság ajánlja a segély megadását.

#### Még a kereskedelmi iskola is

A debreczeni kereskedelmi társulat kérvényt adott be, melyben a kereskedelmi iskolával kapcsolatosan felállított polgári iskola céljaira segélyt kér.

A tanulók ugyanis igen megszorítottak s a tanári kar tagjainak számát és az osztályok számát emelni kell. Kéri a társulat, hogy a város 1500 korona segélyt engedélyezzen.

A bizottság a segélyt 1 évre ideiglenesen javasolja megszavazni.

#### A zenede segélye

A zenede eddig 5000 korona segélyt kapott a várostól. Most 9000 koronát kér a zenedei választmány. Jelenti egyben, hogy a zenede igen szépen fejlődik. A zenetanulási kedv évről évre fokozódik.

Márk Endre utal arra, hogy Nagyváradon egyáltalán nincs zenei élet. Zene iskolája, énekháza nincs. Ha ezt látjuk, örvendenünk kell, hogy Debreczen felülmulja Nagyváradot. Nem lehet elzárkózni a segélytől. A tanerők nagyon jók. Kár volna őket elbocsájtani. Ajánlja, hogy 5

ezer helyett 8000 koronára emeljék a segélyt.

Komlóssy Arthur szerint a zenede megállapítása óta küzd a léttel. Keserves állapottal állunk szemben.

Ilyen rendszeresen kezelt zenede nincs még egy a vidéken. A maga részéről a felemelt segélyt teljes egészében megadná.

Roncsik Lajos hajlandó 3 ezer koronával emelni a segélyt.

Tüdős János hozzájárul a főszámvevő javaslatához, hogy tudniillik 3000 koronával többet adjon.

Fejér Ferencz kérdi, hogy ezen áldozatkészséggel szemben van-e a városnak beleszólási joga a zenede ügyeibe?

A bizottság felemelni ajánlja a segélyt 3000 koronával, de megjegyzi, hogy a város az igazgatóságban 2 taggal vesz részt.

Az iparos ifjúság iparos szálló építésére egyszer és mindenkorra 8500 korona segélyt, azonkívül 500 korona évi hozzájárulást.

B Nagy János pártolja a kérelmet.

Roncsik Lajos főszámvevő szerint nincs alapja a városnak, hogy építési segélyt adhasson.

A bizottság úgy határozott, hogy megbizta Varga Károly tb. tanácsnokot annak megvizsgálásával, hogy tulajdonképpen mit akar építeni az iparos egylet.

#### Szobrokra, alapítványokra.

Az országos alkohol ellenes szövetség támogatást kér a várostól. Tervbe vette a szövetség, hogy a pálinkaivás ellensúlyozására üdítő italokat fog elárúsítani. A város 500 koronát szavaz meg a szövetségnek.

Az országos magyar háziipari egyesületbe 200 koronával alapító tagként lép be a város.

Az országos tulipán szövetségnek pártoló tagsági díj 20 koronát adnak. A debreczeni műpártoló egyesület 1000 koronát kér. Megadják.

Balla Albert végrehajtó kegydíjat kér a várostól. Ballát ezelőtt 12 évvel felfüggesztette a miniszter, de Simonffy akkori polgármester nem foganatosította az intézkedést. Most került ismét nyilvánosságra az ügy s Kovács polgármester eltiltotta Ballát a hivataltól. Ezért kér most 480 koronát kegydíjül.

Roncsik Lajos szerint a városnak joga van kegydíjat adni.

Magoss György elutasítandónak tartja a kérelmet.

A bizottság a kérelmet elutasította.

A pusztaszeri Árpád szobor bizottság adományt kér a várostól. A bizottság 5000 koronát ajánl megszavazni 1908. évtől számítandó 5 éven át 1000 koronás részekben.

Az ülést holnap folytatják. A jövő évi költségvetés tárgyalására kerül a sor.

## A tifusz.

Öt újabb beteg.

A veszedelem nő.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, szeptember 20.

Most már komoly aggodalomra lehet oka Debreczen közönségének. A tifusz korántsem az a szelid lefolyású és szörványosan előforduló betegség ma már, hanem veszedelmes kimenetelű járvány.

E hét minden napjára esett újabb

megbetegedés. A „Debreczeni Független Ujság“ éber szemmel figyeli ezt a veszélyt s nem titkol el semmit, hanem nyíltan jelenti, hogy igen is **nagy és komoly aggodalomra** lehet oka a lakosságnak.

A mai nap sem telt el anélkül, hogy tifuszban megbetegedés ne történt volna. A város belterületén **5 újabb esettel** állunk szemben.

Az új betegek között van egy katonatiszt, egy közkatonája és egy csendőr. A másik 2 beteg a polgárság közül való.

Az óvintézkedések úgy látszik hiába valók. mert a megbetegedések száma egyre növekszik.

Jelenleg **46-an fekszenek tifuszban Debreczenben.** A csendőrkerületi parancsnokság Kossuth-utcai házában reggel észlelték egy csendőrön tifusz tüneteket.

A beteget természetesen elszállították a katonai csapatkórházba. A parancsnokság helyiségeit azonnal fertőtlenítették.

Ami a fertőtlenítést illeti meg kell jegyeznünk, hogy a karbol semmit sem használ. Szakemberek állítása szerint a tifusz bacillusokat leginkább és legjobban öli az oltott méz, amellyel a szobák falainak alsó részét kell bekeneni. Az oltott mézből kiáradó gőz a levegőt teljesen tisztán tartja a bacillusoktól.

A főkapitány a fertőtlenítés módjára vonatkozólag holnap értesítést ad ki a közönség számára.

A rendőrség egyébiránt folytatja a ház és udvarvizsgálatokat. Ma ismét igen sok háztulajdonost és lakót jelentettek be piszkos udvar miatt.

Ezeket a köztisztasági kihágásokat a rendőrség bünyügyi osztályán soron kívül tárgyalják s bizony igen nagy összegű bírsággal sújtják a feljelentetteket.

## Ítékezés a esendőrszorongó miatt.

Leszurt cigány.

A debreczeni hadbíróóság ítélete.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 20.

A mióta Debreczenben csendőrkerületi parancsnokság van, a kerület kötelékébe tartozó bűnygyekben a debreczeni hadbíróóság ítélezik. Tegnap is egy érdekes ügyben hozott ítéletet a hadbíróóság.

Néhány héttel ezelőtt történt, hogy Simánd községben nagy mulatságot rendeztek a cigányok, a melynek vége verekedés lett. A helyszínen megjelent csendőr őrzőrendre intette a cigányokat. Egyik fekete legény azonban annyira merész volt, hogy bottal támadt a csendőrré. A csendőr nem sokat habozott, fegyverét használta, és leszurta a cigányt.

# Megbízható jó iskolaczipők legjutányosabban

csakis NEUMANN TESTVÉREKNÉL a Tisza-palotában kaphatók. Cézgre tessék figyelni.

Ez ügyben a debreczeni hadbíróóság vizsgálatot folytatott. A vizsgálat folyamán megállapítást nyert, hogy a csendőr jogosan használta fegyverét. Ennek alapján a tegnapi megtartott hadbíróósági tárgyaláson a csendőrt felmentették.

## Meghalt a felesége után.

Nem tudott nélküle élni.

Öngyilkos öreg ember.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 20.

Hajduszoboszlón most élénk beszéd tárgyát képezi egy öreg ember öngyilkossága. Megölte magát, mert meghalt a felesége. Az öngyilkosság részletei ezek:

Farkas Gábor öreg gazdálkodóról van szó. Szerette feleségét nagyon. Hites tőrse azonban pár hónappal ezelőtt meghalt. Ebbe nem tudott bele nyugodni. Éjjel nappal csak a feleségével tépelődött. Ha vigasztalták az öreg mindig sirva fakadt és csak annyit mondott, hogy nem sokáig fog egyedül küzdeni e nagy világban.

Azt hitte mindenki, hogy Farkas Gáborból csak a bánat és keserűség beszél. Azonban erre az öreg özvegy ember tegnap alaposan rácsafolt. Egy vigyázatlan pillanatban bement a kamrájába és ott felakasztotta magát.

Farkas Gábor öngyilkosságát csak akkor vették észre, mikor már halott volt. — A halálesetről értesítették a debreczeni kir. ügyészséget. — Dr. Gáthy Bálint kir. ügyész táviratilag adta meg tegnap a temetési engedélyt. — Az öreg Farkas Gábor esetéről az egész Szoboszló részvétellel beszél.

## Az összecserélt orvosság.

Mérgezés tévedés miatt

Mikor az anya szórakozott.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 20

Sulyos szerencsétlenség érte tegnap Kohn Jakabné öt éves kis fiát. — Orvosság helyett belső gyógykezelésül szemcseppeket kapott. Az eset részletei ezek:

Kohn Jakabné, aki Csokonai utca 25 szám alatt lakik, pár hét óta szembaj miatt gyógykezelési gyermekét. A kezelő orvosa az elég sulyos szembetegség kezeléséhez cseppeket rendelt. Időközben azonban a gyermekben más belső betegség is mutatkozott. Erre a célra is kapott a gyermek orvosságot.

Tegnap reggel azonban édes anyja véletlenül össze cserélte az üvegeket s belső gyógyszerül a szemcseppeket adta be. — A kis gyermek az első pillanatban nem vett észre semmit, a déli órákban azonban erős hányinger vett rajta erőt, úgy hogy orvost kellett hozzá hívni.

Dr. Leitner Adolf orvos megvizsgálta a gyermeket s az orvosság kicserélése miatt gyöngébb mérgezési tüneteket észlelt nála. Azonnal gyomormosást alkalmazott és ellenmérget adott be a kis leánynak.

Megnyilt

Központi női felöltő áruház, Debreczen, Simonffy-u. 2. városi bérház

ahol a legdivatosabb újdonságok naponta érkeznek felöltőkben, gallérokban stb. állandó nagy választék. Olcsó és szolid kiszolgálás.

Az erős orvosi gyógykezelés és a kellemetlen gyógyszer csere teljesen kimerítette a gyermeket úgyhogy nagyon rosszul volt egész nap s több alkalommal válságos pillanatokon ment keresztül.

A gyermeket most szüleinek lakásán ápolják.

## Kálvinista sötétség.

Gróf Albert de Jezsuita mondja.

Két nyilatkozat.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szeptember 20.

A református papok tudvalevőleg mozgalmat indítottak, hogy az egyházi javakat szekuralizálják.

Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter a következőképpen nyilatkozik erről a mozgalomról:

— Ha arról értesültem, hogy a református papok állítólagos akciójának nem lesz tovább folytatása és hogy az evangélikus református egyház komolyabb elemei nem fognak résztvenni benne, mert az akció megindításának a felekezeti béke vésteljes földulása volna a következménye. Sajnálom, ha a jóhiszemű elemek engednék magukat *fő használni sötét elemek által* amelyek csak azért, hogy Magyarországon a politikai konszolidációt lehetetlenné tegyék, semmitől sem riadnak vissza, még attól sem, hogy a felekezeti békét amelyet éppen most szilárd alapokra akarok fektetni, reménytelenül összekuszálják. Főlötte sajnálatos volna ennek az akciónak a megindítása éppen most, mikor megvan bennük a legjobbindulat, a legjobb szándék, sőt amikor már eredménnyel, tettekkel is bizonyíthatja a kormány, hogy a protestánsok jogos kivánságait teljesíteni akarja és fogja és amikor a katolikus részről ez elé semmi akadályt nem górdítenek.

Prohászka Ottokár püspök szintén azt gondolja, hogy a papi javak szekuralizációját kívánni annyit jelent, mint támadni a koalíciót.

Kiegészíti ezeket a nyilatkozatokat a néppárt hivatalos lapjának a magyarázata. Ez arról beszél mennyivel tartozik Magyarország a papoknak. Citálja Szent Istvánnak ezt az állítólagos mondatát:

— A pap többet dolgozik mindnyájunknál. Világi ember kiki maga dolgát végzi, magáért dolgozik, a pap dolgozik valamennyi emberért. Illik tehát, hogy mi is dolgozzunk, sőt ha kell, életünket is kockáztassuk érte.

Tebát ha kell, a papért az életünket is fel kell áldozni. Aztán így kiált föl a néppárt lapja:

— Nincs ebben az országban, de nincs a kerek világon egy talpalatnyi föld amelynek birtoklása jogosabb s megátámadhatatlanabb volna, mint az egyházi vagyóné.

Reméljük ezek után, hogy a szekuralizációra vonatkozó mozgalom véget ért és minden igaz ember igyekezni fog az életét föláldozni egy papért.

## A debreczeni hus uzsora.

Hatósági ellenőrzést kérünk!

Bojkott a bivaly hus ellen.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 20.

A „Debreczeni Független Ujság” tegnapi száma leleplezte azokat a visszaéléseket, amelyek a huspiac terén uralkodnak Debreczenben. Osztatlan megelégedésre talált a cikk, mely hirt adott arról, hogy a négy tagból álló mészáros társulat mint érdek szövetség bivaly húst sóz tehénhus gyanánt drága pénzen a közönség nyakába.

És hogy ez megtörténhetik, nagy részben oka a város tanácsa is, a mely teljesen ellenőrizetlenül engedi ezt a közönség zsebére utazó társaságot működni.

Hogy a közönség megértse a dolgot, kezdenünk kell elejéről.

Van Debreczenben a városnál husvizsgáló bizottság, a mely hivatva van az ellenőrzést gyakorolni. De ez a bizottság olyan tagokból áll, a kik egyszersmind a mészáros társaság, mint érdek szövetségben is igen közelről érdekelt felek. Így aztán megérthető, hogy mért hagyja a hatóságot teljesen hidegen a bivalyhussal való nyílt üzérkedés.

A legfőbb ideje, hogy az ellenőrző bizottságban teljesen független emberek vegyenek részt, akik nem állanak érdekeltségi viszonyban a mészáros társasággal. Szakértőket kap a város, hiszen elég számos marhakereskedő van Debreczenben, a kik kellő szaktudással képesek az ellenőrző tisztségrek eleget tenni.

A mi a marhahussal való visszaélést illeti, utalnunk kell még arra, hogy a mészáros társulat kizárólag határtalan nyereszkeskedési vágyból árusítja tehénhust helyett a bivalyhust. A vágómarha ára elég kedvező, úgy hogy kitűnő húst lehetne olcsón is mérni s e mellett elég, busás hasznót vághatna zsebre a mészáros társaság.

Figyelmébe kell még ajánlanunk az izraelita hitközségnek azt, hogy a mészáros társaság kóser husmérőnél is bivaly húst árulnak tehén helyett.

Habár a háziasszonyok közleményünk alapján már bojkottot indítottak azok a mészárosok ellen, akik bivalyhust árulnak, mégis helyénvaló lenne, ha a hitközség külön is figyelmeztetné tagjait a visszaélésekre.

Egyszer véget kell vetni e mizériáknak. Mi nem szününk meg leleplezéseinket közölni a husuzsóráról s holnap foglalkozunk a katonai husszállítás ügyével, a mely körül szintén igen épületes dolgok tapasztalhatók.

## Csaló nagykereskedő.

A csalások légiója.

Egy nagy cég bukása.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szeptember 20.

Schlesinger Miksa budapesti fakeskedő ellen feljelentést tett Braun és Tenner szegedi fakeskedő, továbbá Teltsch Adolf makói gőzfűrésztulajdonos váltó csalásokért.

Braun és Tenner cég 15 darab 2000—2000 koronás váltót küldött Schlesingernek leszámítás végett, de

Megnyilt

az csak 2000 koronát adott belőle, Teltsch Adolf 13 db. összesen 90 ezer koronát kitevő váltót számoltatott le vele, de csak 43 ezer koronát kapott. Schlesinger gazdag ember, Lipót-körut 2. szám alatt lakik, két bérháza van, melyet 200 ezer koronáért építtetett.

Vagyonát telekspekuláción szerezte. Legutóbb fiáért, Szegő Árpád építési vállalkozóért 100 ezer koronát girált, de a mostani építési viszonyok következtében elvesztette ezt a pénzt is.

## Páratlan kedvezmény

**Október 1-én** új előfizetést nyitunk a „Debreceni Független Ujság“-ra. Helyben egy óra 1 korona. Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér.

Összes előfizetőink **ingyen** és minden ráfizetés nélkül megkapják a rendkívül nagy kedveltségnek örvendő Debreczen és Hajdúvármegye teljes és a legtekélyesebb cí tárával, valamint dúsz és válogatott szépirodalmi részzsel ellátott 30 oldalra terjedő

## Debreczeni Független Ujság Képes Naptárát

még azok is ingyen kapják, kik október 1-től lépnek be előfizetőkül s legalább egy negyed évet előre befizetnek.

Ilyen páratlan kedvezményt egyetlen lap sem ad az országban.

Ujjonnan belepő előfizetők október 1-ig ingyen kapják a lapot.

Megrendeléseket elfogadunk telefonon 18. és 339. szám, valamint a lapkihordó asszonyok által is.

## UJDONSÁGOK.

**Szerkesztőségi telefont sz. 339**

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 3. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

— **Személyi hírek.** Dr. Fallusy Árpád főispán tegnap Debreczenben időzött. — Bakonyi Samu dr. országgyűlési képviselő még mindig beteg, úgy hogy a pártközi életben egyáltalán nem vehet részt.

— **Istentisztelek a gör. kath. kápolnában.** Ma „Kisasszonynapján“ 6 óra kor reggeli istentisztelet, delelőtt 9 órakor szent mise; délután 3 órakor vespere, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság lesz.

— **Sorozatos tanács ülés.** A város tanácsa elhatározta, hogy a közgyűlés előtti napig, mindennap ülést tart. A felhalmazódott tárgyhalmaz teszi szükségessé a tanács ülések nagy számát.

— **Egészségügyi bizottsági ülés.** A város egészségügyi bizottsága szombaton délután tart ülést, melyen a legújabb gyógyszer-tár ügyét is tárgyalni fogják.

— **Színházi tűzvizsgálat.** Az állandó színházi tűzvizsgáló bizottság e hó 24-én tart vizsgálatot a színházban.

Miután fűszer kereskedésemet **más vállalat miatt felosztatom**, miért is a raktáron levő Festék, Lack és az összes anyag árukat beszerzési áron alól is **Teljesen klárusítom.** Nagy tömegben való eladás Hétfő és Keddi napon. Kicsinybeni eladás naponta reggel 7 órától este 7 óráig. Tisztelettel

— **A debreczeni Kossuth-szobor.** A polgármester a Kossuth-szobor bizottságot e hó 24-én délután öt órára hívta össze. Az ülésen a szobor alapra eddig történt gyűjtésekről tesznek jelentést.

— **Utóállítás.** Ma a Pavillon lak-tanyában utóállítás volt, amelyen 25 hadköteles közül 12 legényt vettek be. 19 keresetképtelen apa közül háromnak jogát elismerték.

— **Az Adria halkonzerv-gyár kérelme.** Az Adria halkonzerv-gyár, a mely egyike a legfiatalabb debreczeni gyárvállalatnak ma kérvényt adott be a városi tanácshoz, a melyben különféle kedvezményeket kér. Kéri a gyár igazgatósága, hogy adjon a város köveztvam mentességet, járjon közbe, hogy 10 évi adómentességben részesüljön. Kéri a tanácsot, hogy csatornáztassa a telepet, s vezesse addig a gázvilágítást. Ezek a kérelmek a mint értesítünk a tanácsnál nagy rezisztust keltettek. Természetes dolog ez, hisz a t. tanácsnak polgármesterestől együtt halvány sejtelve sincs, hogy mi a gyáripár, s mit jelent egy fejlődő városnak minden kedvező alkalmat megragadni gyáripára fejlesztése végett. Mielőtt a tanács sutba dobna a kérvényt, járjon utána, hogy vajjon megérdemli-e a gyár a szubvenciót, vagy nem. Ha megérdemli, ha elég munkást dolgoztat, s ha látszik, hogy van jövője, úgy feltétlenül meg kell adni az összes dolgokat, amelyek alapjában véve jelentéskelnek. Ha pedig nem szolgált reá, úgy napirendre kell térni a gyár és annak kérvénye felett.

— **Be kell rukkolni!** Az idén nem a nóta szerint fog a berukkolás megtörténni, amennyiben a besorozott legények október hó első napja helyett október hó 16-án rukkolnak be. A behívók ma megérkeztek a városhoz s a katonai hivatal már kézbesíteti. A világ tehát alig egy hónap immár s azután a gyöngyélet kezdődik.

— **Márton Imréék distingválának.** Csütörtökön este, a Törő vendéglőben szokásos Kossuth lakomáját tartotta a debreczeni függetlenségi párt. Csodálatos, de úgy van, hogy az előző évekhez képest meglepő közöny és részvétlenség között. A vacsora egyik kiemelkedő eseménye **Márton Imre Kossuth Lajost** ünneplő beszéde volt. **Ennél a debreczeni főgimnáziumok akármelyik értelmese gimnázista diákja különben méltatja Kossuth Lajost.** — Csupa öreg, mult századbeli frázis, nevetségessé szóhalmaz, érthetetlen zagyvaság ez a beszéd. Azért merjük ezt mondani, mert az a beszéd nyomtatásban és pedig hiteles szövegben látott napvilágot, tehát a hivatalos szöveget olvastuk. Ha így halad a debreczeni függetlenségi párt elnöke az in-

tellektus felé, akkor csakugyan vagy polgármester, vagy képviselő lesz belőle. Beszél azután Vargha Lajos főszerkesztő is. A maga dolgáról, a maga keserveiről. A hatezer koronás ügyen kívül valószínűleg volt neki miről beszélni. Végül táviratilag üdvözölték Kossuth minisztert és Thaly Kálmánt. A másik képviselő, Szabó Kálmán itthon van, őt nem kellett üdvözölni. A harmadik, Bakonyi Samu beteg fekszik, őt pedig nem muszáj üdvözölni. Hiába Márton mesterük tudnak distingválni.

— **Siketnémák perselyei.** A siketnémák intézetének igazgatósága írásbeli felhatalmazást adott Nagy Imre intézeti szolgának, hogy a város különböző helyein elhelyezett s az intézetnek tulajdonát képező perselyeket felbontassa s tartalmukat a pénztárba leendő beszállítás végett átvehesse. Az igazgatóság ez uton is tisztelettel kéri mindazokat, akiknél egy-egy ilyen persely el van helyezve, hogy azt felbontás végett Nagy Imrének átadni és a felbontást ellenőrizni szíveskedjenek. A gyűjtéssel járó fáradozást a szerencsétlen tanítványok nevében hálással köszöni az intézet.

— **Az öngyilkos kereskedő segéd temetése.** Az öngyilkos Krepli Rudolf kereskedő segéd végtisztessége tegnap ment végbe a közokrház udvaráról. A gyászszertartás után, a melyen nagy közönség vett részt, a kocsis kocsira tették, és kivitték a vasuti állomáshoz, ahonnan a holttestet Tokajba szállították. A fiatalon tragikus véget ért Kreplit az ottani temetőben helyezik örök nyugalomra.

— **Tolvaj hálótárs.** Weisz Záli tegnap panaszt tett a rendőrségen ahol azzal vádolta J. J. barátját, hogy kuferejéből 10 korona értékű ruhaneműjét ellopta. A rendőrség a feljelentés folytán megindította a vizsgálatot.

— **Toloncuton haza.** A fővárosi rendőrség tegnap Budapesten letartóztatta Artner Bellát, aki ott csavargott. Táviratilag értesítette erről a debreczeni rendőrséget, mely kérte Debreczenbe való toloncolását.

— **Véresre vert rendőr.** Daróczy Károly 35 sz. rendőrt mint ezt megirtuk, megtámadták a hadházi uton és véresre verték. — A rendőrség megindította a verekedés ügyében a vizsgálatot és sikerült megállapítani, hogy a merénylők négyen voltak, névszerint Szabó Lajos, Balog József, Tóth Kálmán és Sütő József munkások. A rendőrség megindította ellenük az eljárást.

— **Letartóztatott betörő.** Bunkóczi Eszter Sinkovics József kertész pénzes fiókját feltörte és onnan 20 koronát ellopt. — Sinkovics feljelentést tett a betörő leány ellen, akit a rendőrség letartóztatott.

— **Főzőnők,** fűszert és a főzéshez szükséges kellékeket, legolcsóbban Máyer Jenő fűszer és csemege üzletében szerezhetik be.

— **Elveszet.** Pénteken délbe 1 és 2 óra között a József kir. herceg u. 31-ik számú háztól a Piac utca 47-ik számú házig menve elveszett egy arany női sziv,

**KOHN HENRIK**  
fűszer nagykereskedő  
Debreczen, Gróf Dégenfeld-tér.

kérik a szives megtalálót, hogy a kiadó hivatalba hozza hol illő jutalomba részesül.

**— Uj látszerészeti szaküzlet Debreczenben.** Debreczen közönségének néhány nap mulva egy rendkívül szükséges és fontos új üzlet fog rendelkezésére állani. Löbl Gyula és Társa a Piac utca 63. szám alatt látszerészeti szaküzletet nyit meg. Az új üzletben az optikai és ezzel rokon cikkek óriási választékban állnak rendelkezésére a közönségnek. Európai nagy városok mintájára teljes berendezésű szemvizsgáló készüléket tartanak a cég tulajdonosai üzletükben a közönség kényelmére. Az üzlet szakszerű és jeles vezetését az egyik tulajdonosnak Löbl Gyulának eddigi tanulmányai és tapasztalatai biztosítják. Az üzlet ezenkívül dusan fel van szerelve mindennemű kötszerrel, sport és fényképészeti cikkekkel. Gramaphonok és nagy választék a legújabb főlveteli lemezekben.

**— A közös konyha szövetkezet előkészítő bizottsága** tegnap délután tartotta első gyűlését. Ezen a bizottsági ülésen a felállítandó közös konyha majdnem minden kérdését megbeszéltek. A helyiség, a konyha-berendezés, az árucikkek s nyomtatványok tekintetében az lett a megállapodás, hogy hirdetési és magán uton érintkezésbe kell lépni a szállítókkal, hogy e tekintetben is jó előre tájékoztatást nyerhessen a bizottság. Érintkezésbe fognak lépni az eddig ajánlkozott szakácsnékkel, de azokra nézve is hirdetési utat választott a bizottság. Legfontosabb és a nagyközönséget kiválóan érdeklő határozata az volt a bizottságnak, hogy kimondotta: „tekintettel arra, hogy a közös konyha szövetkezetbe már 129 jelentkező van ideiglenes aláírással, emnyit azonban a közös konyha el nem bír, a felvételnél nem az előzetes jelentkezés, hanem a kötelező aláírások sorrendje, illetőleg a 40 korona felszerelési díj lefizetésének sorrendje lesz irányadó”. Az alapszabályok is készülnek, ezt még e hét folyamán dr. Nagy Kálmán ügyvéd és a titkár fogják a bizottság számára a legközelebbi, még e hét folyamán tartandó ülésre előkészíteni. A ki aláírási nyilatkozatot óhajt, megkaphatja a titkárságnál (Kossuth-utca 33.)

**— A tifusz betegséget** elkerülheti mindenki, ha a Müller az „En mód szerem” című munkát 2 koronáért megszerzi. Rendkívül hasznos utasításokat tartalmaz az egészség megővására. Eddig 200000 példány kelt el. Kapható Aczél Henrik modern antiquáriumban ref. kistemplommal szemben. Telefon 575. szám.

**— Perczel Carola** tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Beiratkozni lehet mindennap Szent-Anna-utca 22. sz. alatt. Tandíj 20 korona egy kurzusra. Ugyanitt egy ügyes zongorista (nő vagy férfi) kerestetik állandó foglalkozásra.

**— Letzter József** műtermében egy gyakornok az operátori munkálatokhoz és egy tanuló a másolási eljáráshoz felvétetik.

**— Világhírű Habig kalap** ujdonságok egyedül Fenyő Sándor cégnél.

**— Menyasszonyi és alkalmi ajándékok a legszebb kivitelben igen olcsók** Mentze áruházában, Kossuth-utca 4. szám.

**— 40 %-al olcsóbban vásárolhat** mint bárhol utazó koffereket, turista inget, szalma kalapot, pihely könnyű nyulszőr kalapot a „Nyakkendő király”-nál, a főposta mellett.

**— Női kalap ujdonságok** Rózsa Ignázt áruházába megérkeztek.

**— Tifusz ellen** a legbiztosabb óvszer a Szabó Kálmán gyógyszerész gyártelepén előállított, az állami vegykerületi állomás által megvizsgált és az orvosi szakkörök által egyedül ajánlott *vegyszer* — *baktérium mentes szódavíz*. — Valódi csakis Szabó Kálmán gyógyszerész feluratu üvegekben. Telefon 142

**— Őszi és téli Női felöltő ujdonságok** meglepő nagy választékban érkeztek Rózsa Ignázt elismert legnagyobb női felöltő áruházában Kistemplom-bazár.

**A Hajdumegyei népbank** Piac-utca 69. sz. Kereskedelmi és Iparkamara épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

## Balthazar Dezső nyilatkozik.

### A szekularizációról

#### Mit akarnak a reformátusok?

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szeptember 20.

A kiegyezési harcok nagy forgatagában is hatalmas szenzáció erejével hatott a magyarországi református lelkészek budapesti gyűlése, a melyen tudvalevőleg a papi javak elkobzásáról volt szó. Fővárosi munkatársunk ez ügyben beszélgetést folytatott dr. Balthazar Dezső böszörményi esperessel, aki a következőket mondotta:

— Nagy örömmre szolgál, ha helyre igazíthatom egyes lapoknak ez ügyről hozott téves értesítéseit. Mi nem akarunk szekularizációt, vagy legalább is nem úgy akarjuk, a hogy azt az egyes lapok kiszínezték. Nekünk református papoknak első és főcélunk az 1848. XX t. c. végrehajtása. Ideje, hogy ez végbe menjen, s viszont annak is elérkezett az ideje, hogy a katolikusok jogtalan szupremáciájának vége legyen ebben az országban.

Mi egy bizottság kiküldetését kérjük, — a melynek kötelessége lesz a papi birtokok eredetét megvizsgálni. — Azok, a melyeket az állam bizonyos állami célok végrehajtása végett adott a főpapoknak, az állam kezelésébe kerül. A többi magántulajdon. Ezek tulajdonképeni céljuktól ugysem vonatnak el.

Mi, fejezte be Balthazar nyilatkozatát, feltétlenül bizunk munkánk sikerébe, mert tudjuk, hogy velünk van az egész magyar nemzet.

## TAVIRATOK.

### A kétes alkotmánybiztosítékok.

Budapest, szept. 20. Bécsi forrásból jelentik, hogy Andrássy Gyula gróf legutóbbi királyi kihallgatása során *nem tudta rávenni a királyt az alkotmánybiztosítékok eltogatására.* Az Andrássy Gyula által előter-

jesztett programra azt válaszolta a király, hogy annak egy része, a megyék autonómiájának kiszélesítése valószínűsíthetően fiok parlamenteket teremtene Magyarországon. Ha a megyék az alkotmánybiztosítékokban jelzett önkormányzati jog tágitását megkapnák, abban az esetben a király két két feltség joga, a mely a parlament elnapolásában és feloszlásában gyökerezik, egészen illuzoriussá válna. Más bécsi forrásból azt jelentik, hogy a helyzet mégsem olyan sötét, mint a milyennek festik. A király kihallgatta Andrássy Gyula gróf belügyminiszter előterjesztését, s megtette ugyan észrevételeit, de hajlandósága van az alkotmánybiztosítékokat megadni, úgy hogy az erről szóló törvényjavaslat legközelebb a Ház elé kerül.

### Óriási tüzi lárma.

Budapest, szept. 20. Ma este az a hír riasztotta fel a fővárost, hogy ég a soroksári uti petróleumgyár. A tűzoltók nagy apparátussal vonultak ki a tüzhöz, a hol aztán kiderült, hogy nem a gyár ég, hanem egyik melléképület. A nagy riadalomra óriási közönség is jött össze, — a mely csakhamar családostan oszlott szét.

### Apponyi fogad.

Budapest, szeptember 20. Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter a jövő héttől kezdve minden szerdán fogadja az audienciára jelentkezőket.

### Achim András a küzdőtéren.

Békéscsaba, szept. 20. A békéscsabaiak volt országgyűlési képviselője Achim András újból megindítja a Paraszt Ujság című lapját, a mely hét hónapon át szünetelt. Az új lap alakítást kellemetlen intervenció zavarta meg. Achim előfizetési felhívását tartalmazó utcai hirdetéseket az ügyészség úgy Csabán, mint a vármegye összes községeiben izgatás miatt konfiskálta.

### Egy volt katonatiszt úzelmei.

Arad, szept. 20. Wolf Rezső volt aradi katonatiszt néhány aradi iparos család gyermekét kivitte Párisba azzal az ígérettel, hogy a gyermekeket ipari pályára képeztetni ki. A szülők nyugodtak is voltak egészen tegnapig, a mikor egyik fiú Párisból levelet írt szüleihez, a melyben elpanaszolja, hogy Wolf az aradi gyermekeket koldulásra és lopásra kényszeríti. A fiú szülei kétségbeesve jelentették a dolgot Varjasy polgármesternek, a ki sürgönyileg kérte a párisi osztrák-magyar nagykövetséget a gyors rendőrségi intézkedésre.

### Öngyilkos őrnagy.

Pécs, szeptember 20. Brenner Jenő a pécsi honvédegyalozegred őrnagya ma a katonai kórház melletti téren agyonlőtte magát. Öngyilkossága okául nagymérvű idegességét említik.

### József főherceg M.-Szigeten.

M.-Sziget, szept. 20. József főherceg ma Erdész völgyre érkezett, ahol több napig időzött. A főherceg innen Gyertyánligetre megy kíséretével medve vadászatra.

**Györfi Sándor**

kötszer, pipere és férfi divatáru üzlete Simonffy-u. bérházba  
október 1-én megnyílik.

**Sikkasztó katonatisztek.**

Marosvásárhely, szept. 20. Murcsay György a 62-ik gyalogezred főhadnagya, miután az ezred pénztárából 8 ezer koronát elsikkasztott, megszökött állomás helyéről. Vele ment egyik hadnagy barátja is. A szökevényeket körözik.

**Színész akart lenni.**

De nem kapott szerepet.

Ezért öngyilkos lett.

Expressz tudósítás.

Budapest, szeptember. 20.

Nagy ambícióval, csupa rajongással készült a színi pályára egy Sohr Jenő nevű ifju. Színész akart lenni, de leszorították a pályáról. Ezért elhatározta, hogy inkább meghal, de színészet nélkül nem él. A Sohr Jenő tragédiája tehát azért tér el a többitől, mert Sohr Jenő nagy rátermettséget és hivatottságot érzett magában a színészetre és még sem lehetett színész.

Sohr Jenő most 18 éves. Már 12 éves korától fogva az volt a vágya, óhajítása, hogy színész lesz. A szülei nem taníthatatták, mesterségre adták és a fiúból kárpitos lett.

Tanorekodása alatt megpróbált mindent, hogy a színészethez bejusson. Kétszer is fel akarta magát vettetni a színészegyesületbe, mindkét alkalommal elutasították. Hangja nem volt, kardalósnak nem lehetett, így a fővárosi színházaknak sem kellett a vékony, beteges külsejű legényke.

Ekkor sorra járta a színészeti magániskolákat. Pénze nem volt, tehát tandíjmentességet kért mindenütt. Sehol nem veiték fel.

A nyáron végre bejutott egy kisebb nyári színházhoz — kellékesnek és kárpitosnak. A színpadi felszerelést látta el, a színészeket és színésznőket szolgálta ki. Mint Sohr a rendőrtisztviselőnek panaszolta: „Egy kettő kivételével, csupa olyan népek, akiknek semmi hivatottsága a színészethez.” Azt hitte, hogy néhanapján ő is jut egy-két szíves szerephez. De nem jutott, szolgásgorban maradt.

Ez annyira elkeserítette, hogy az éjjel elment az Erzsébet térré és ottan revolverrel hasba lölte magát. Haldokolva került a II. sebészeti klinikára, a hol a rendőrtisztviselőnek elmondotta Kálváriáját.

— Magasabbra éreztem hivatottságot. Itt lent, ahol születtem és éltem, nem tudtam megmaradni. Hát elmegyek.

És elmegy, mert sebesülése halálos.

**Közgazdaság.****Terményfőzsde.**

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelenkör.

Budapest, 1907. szept. 20

Készáru 5 o'csóbb, határidők szilárdultak.

1907. októberi buza	11.06.—08
1908. áprillisi buza	11.96.—97
1907. októberi rozs	9.73.—74
aprilisi rozs	—
1907. októberi zab	8.05.—06
májusi zab	—
1908. májusi tengeri	6.77.—78
1907. júliusi	—
1907. augus. trai	—
1907. szeptemberi tengeri	—
1908. augusztusi ropca	—

**REGENY-CSARNOK.****Küzdelem a becsületért.**

25. **Bűnügyi regény.**

Azt természetesen nem tudtam, hogy nagyanyám ezek közt keresi a nekem való férjet. De csakhamar megmondta ezt is, még pedig elég durván.

Értésemre adta, hogy mivel sem elég szép, sem elég gazdag nem vagyok, nem lehet rá reményem, hogy fiatal férjet kapjak. Ellenben az öreg urak közt válogathatok, mert nekik az a gyöngyünk hogy minél öregebbek annál fiatalabb feleséget óhajtanak. Én nyugodtan hallgattam végig ezt az őszinte felvilágosítást s egy cseppet sem ijedtem meg, mert annyit már tudtam, hogy senkit sem lehet férjhez adni — akarata elle nére.

Egy este a Nemzeti színházban voltunk, s amint lenéztem a földszintre, megpillantottam Karsay kapitányt. Epen föl vonásközjében, a kapitány háttal fordult a színpadnak és tekintgetett a nézőtérre. Mikor meglátott, elámult: nem akart hinni a szemének, hogy az a vad, rakoncátlan leány, akivel Szegeden ismerkedett meg, így előkelő fővárosi hölgygyé alakult át. Én azonban mosolygva, méltóságteljesen biccentettem feléje.

(Folytatása következik.)

**Nyilttér.****Házasság.**

27 éves izr. vallású férfitrokonom részére, ki egy e'ökelő fővárosi régi vállalat tulajdonosa keresek csakis rokoni sziveségből házasság czéljából vidéki gazdag családdal ismeretséget. Szíves ajánlatokat titoktartás biztosításával Hegyi Lajos címén, Budapest, Kertész utca 39. szám kérek.

**Ne vegyenek selymet**

addig míg a mi garantizozott szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és színes újdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszonynak, bál, társaságra és utcai toaletnek és blousoknak, bélések stb. való K 1.15-től K 18-ig méterenként.**

Csakis jótállás melletti solid selyemszővetet árulunk, direct magánosoknak vám és portmentesen a lakásba.

**Schweizer & Co Luzern U.18. (Svájc.)**

2 Selyemszővet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

**Előrehaladt idény miatt!!!****Nagy occássia vásár****nap- és eső-ernyő gyárban.**

Piac-utca 43. szám.

1. Csinos színes napernyők . . . 1 K 80 fill.
2. Elegáns fél selyem napernyők . . . 2 K 50 3 K
3. Legfinomabb fél selyem napernyők 4 K 4 K 50
4. Elegáns mosható vászon ernyők . . . 4 K 50 fill.
5. Tiszta selyem ernyők . . . 5 K 6 K 7 K
6. Fekete eső-ernyők és antureás 20,° leszállva.
7. Eredeti francia mell-fűzők 3 koronától kezdve.

**Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.**

**Donogán és Somessy**

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelegye, vászon, szőnyeg- és divat áruházába megérkeztek az

**őszii divat gyönyörű újdonságai**

ruha kelmék, flanellek, bársonyok, blous selymek, velezek, **Valódi persa szőnyegek**, Linoleam.

**!! Óriási raktár !!**

**ZANDER-FÉLE**

medico-mechanikai-gyógyi tételemet

**Kedden folyó hó 3 án nyitottam meg. Az órák beosztása miut a multi évben.**

Délelőtt 11—12-ig nők részére,

Délelőtt 12—1-ig férfiak,

Délután 4—6-ig gyermekek,

Délután 6—7-ig férfiak részére.

**Jelentkezni lehet a rendelő hely iségten**

**Dr. Szász Adolf,**

Telefon sz. 389.

orvos.

Piac utca 59. sz.

**Ne üljünk fel mindenféle nagyhangu hirdetéseknek.**

orvossebészeti kötszerek u. m. sérvkötők, haskötők, vesekötők, köldökötők szakszerűen, a nagy közönség és az igen tisztelt orvosi kar teljes megelégedésére csakis ←

**Nagy András**

legrégibb és legnagyobb keztyű és orvossebészeti kötszergyárban készülnek már 40 év óta. ←



**Teljestitoktartás és felelősség mellett,**

ahol is mindenféle **férfi- és női keztyűk és orvossebészeti kötszerek** a legpontosabb kivitelben szakszerűen készítettnek.

## Aranyos és Abuczki

Debreczen, Hatvan-utca 8. sz.

Készítünk a legjobb minőségű anyagból tartós, izléses és elegáns kivitelű



### csizpókat

mérsékelt árban gyors és pontos kiszolgálás mellett.

## "Uránus" villamos Színház

Ma Szombaton, szeptember 21-én.

### A Casablancái képek,

II-ik sorozata.

### A bombázások.

14 részletben.

(Természetbeni fölvétel.)

Azonkívül a következő ujdonságok.

Műsor:

Szerelmes levél.

Ha az urak távol vannak.

Első szivar.

Madár tolvajok.

Husvétii tojás k. (Gyönyörűen színre.)

Fa ipar. (Természetbeni fölvétel.) 7 részletben.

Szabadon idomított kerékpár.

Utolsó boszorkány.

Casablanca bombázása. 14 részletben.

Előadások: Hétköznap este 7, 8, és 9 órakor. Vasár- és ünne napokon d. u. 4 től este 11-ig óránként.

Helyárak mint rendesen.

Műsor változás fenntartva.

tisztelettel

Suchán és Winkler.

## Szüretelő eszközök!

borsajtók, zuzók, puttonok, bornyomózsák

(mind magyar gyártmány) ólom sörét és vadásztöltények raktára.

## Sesztina Lajos

vaskereskedésében.

Debreczen, Piacz-utca 23. sz.

Mindenféle

### kefe- és ecset árukat

a legutányosabb gyári áron ajánl

### Stern József és Testvére

kefegyártói városi raktára, Piacz 22.

Fésűk a legnagyobb választékban kaphatók.

## A legtömöttebb erszény is pehely könnyű lesz

ha a szülő iskolába járó gyermekeit a bevásárlásnál nem vezérli, de alig veszít súlyából, ha írórajz és taneszközökből csak feltevélenül szükségesséket szerzik be szolid árakban

### Mihály Sámuelnél,

papírkereskedés könyvnyomda  
DEBRECZEN, Főtér 30. szám

Telefon 106. Telefon 106.

## Knicsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. sz.

Készít mindennemű

sárga rézés bronzárukat

légszesz acetylen és villamos csillárokat, csillárok átalakítását

petroleum és légszeszről

villamosra, vagy légszesz és villamosra

(combináltra)

Ujjá tisztítókat s minden



e szakmába vágó javításokat elfogad és gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.

Levelező-lapcn tessék értesíteni, házhoz megyek a munkát átvenni.

Uj árak.

## Vasáru cikkek

a legolósobban és a legjobb minőségben

### Csapó-utcán

(a volt Pásztor Gyula és Ta féle) üzleti helyiségében

### szerezhetők be.

Kiváló tisztelettel

Nánássy Lajos

vaskereskedő.

Uj árak.

## Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalat, az Egyesült Villamossági r. t. képviselője

Kossuth-utca 50.

Elvállal a villamos szakmába vágó mindennemű munkát, u. m. Üzletek, magán lakások világítási és szellőztető. Telefonok, szobasürgönyök stb. szakszerű berendezését.

Malmok, gyárak önálló üzemű berendezését, bővítését és gépek javítását.

Felvételek és költségvetés díjtalan.

## Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

### a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi szervezetősége

(Piacz-u. 72.) által kértetnek.

Szakszerű felvi gositással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

## Uj tölgyfa hordók

minden nagyságban kapható

### Porjes Sámuelnél

Szilágy-Somlyón, saját házában.

## Guzsvald József

műasztalos, DEBRECZEN, Péterfia-utca 1. sz.

T. cz.

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy Debreczenben, Péterfia-u. 1 szám alatt kifogástalan, izléses, jó

### asztalos munkákat

készítek, nevezetesen: mübitorok, háló, ebédlő salon, előszoba, konyha, iroda, bolt, gyógyszerári berendezéseket bármilynemű stílusban.

Különösen izléses moderna munkákat.

Kérném becses megrendelésével pártfogolni. — Megrendeléseknél saját tervrajzaimmel szolgálok. — Kiváló tisztelettel

Guzsvald József.

## Steckenpferd liliomtejszappan

Bergmann és Társától Drezda és Tetschen a/E.

volt és marad a naponta beérkező előmerő levelek szerint a szeplő, ugyint az arczkőr puhára tételére és a rózsás arczsin elérésére a leghatásosabb minden gyógyító szappan között. Darabja 80 fl. kapható minden gyógyszerárban, drognériában, szappan kereskedésben és borbély üzletben.

## Festő iskola.

Felhívom a nagyérdemű érdeklődő közönség figyelmét arra, hogy f. évi szeptember hó 1-től kezdve a rajz- és festészet minden ágában

### iskolát nyitok.

Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy műtermem Piacz-u. 41. sz. a. egy tágas és e célra kedvező udvarkert helyiségben a tanulni vágyók rendelkezésére reggel 9-12 ig és délután 3-5-ig nyitva áll, hol kezdők és haladók saját felügye- letem és rendszeres oktatásom alatt a legújabb irány elvei alapján képezhetik magukat.

Beiratkozásokat a nálam megtudható feltételek mellett mátol kezdve elfogadok.

Teljes tisztelettel

RAJZÓ MIKLÓS festőművész.

## Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék választólevelet csatolni.

**Házasság** czéljából 28 éves fűszerkereskedő segéd szerény hozományu özvegy vagy leány ismeretségét keresi. Mérleg képes jelígre czim a kiadóba.

**Egy világos pince** Darabos-u. 5. sz. alatt minden órán kiadó. Értekezhetni ugyanot.

**Fiacz-utcához közel és nem messze a nagy állomástól két szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló garzon lakást keresek.** Bővebbet Arany János-utca 18. szám.

**Egy kisasszony** felvétetik pénztárnoknőnek a ki a helyi piacon jártas Löbl Gyula és Társaság czégnél.

**Egy szolga** felvétetik Löbl Gyula és Társaság látszerész czégnél.

**Vigyázzon!** Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

**A hortobágy partján** 250 hold föld 11 szobás uri lakással és megfelelő gazdasági épületekkel szabad kézből, kedvező feltételek mellett eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

**Vasestergályos és géplakatos tanoncok** gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

**Egy kényelmes modern angol ágy,** alig használt, sodronybetéttel elköltözés miatt eladó. Batthány-utca 13. az udvarban.

**Egy 2 szobás lakás** a város köz pontjában elsejére kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

**Nálam ne vegyen készpénzért,** mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltők, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyterítők, Jäger ruhák, tükör, kép, és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan u. 2.

**Uraságoktól levetett ruhákat** veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádógos-utca 2.

## Csizmadia tanoncokat

napi bér fizetés mellett szegődtetünk. Napibér I. év 60 fillér, II-ik év 80 fillér, III. év 100 fillér, IV-ik év 120 fillér.

Csizmadiák termelő és árucarnoka (Margit fürdő telep.) Debreczenben.

**Gsemege szállítót** ajánlok kereskedők- és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debreczen. Telefon 294.

**Szent-Anna-utca 27. szám** alatt egy utcai üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Oláh Gézánál József-kir.-herceg-u. 17 sz.

**Egy rőfős segéd** felvétetik Sugár Dezsőnél Piacz-u. 19.

**Nagy Zoltán Szegedi kir. t. sz. bíró telekkönyvi vizagára** készülők kézikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó czégnél Debreczenben 2 k. 10 fillér beküldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. — Kurzweil János és Társa Budapesti festékgyárának festék éve

**Egy intelligens izr. család**nál 3 fiu teljes ellátásra elfogadtatik. Czim a kiadóba.

**Több rendbeli lakás** kiadó Hunyadi-u. 17.

**Ugyes lapelárusítók** felvétetnek a kiadóhivatalban.

**Fűszerberendezést** elad Simon István rendőrség.

## Divatos, jó és mesés olcsón kaphatók

mesés olcsón kaphatók Női ruha kelmék, selymek, vászonneműek, függönyök, ágyterítők, melegasók

## Boros Testvéreknél

Debreczen, Kossuth utca 6. sz.

## Sugár Dezsőnek

mesés szép angol koczkás és csikos 120 cm. széles angol szövetek érkeztek, amit helyszüke miatt 45 kr-jával árusít el.

Piacz u. 19. Bika mellett

## Fenyő Sándor

férfi szabó, Piacz 63.

Ajánlja duosan felszerelt raktárát hazai-, angol, francia gyapjuszövetekben

mérték szerinti készítésre.

## Orosházi Kenyér sütőde és Élelmezési Csarnok

A nagyérdemű közönség kényelmére **fők üzletet nyitott** a város különböző részein.

Arpádtér 18. sz. alatt (Móricz telep)  
Csapó-utca 37. " " (Burgundia-utca sarok.)  
Bocskay-tér 1 " " (Czeglédi ház)  
Mester-utca 46 " " (Hortobágy malommal szembe.)  
Szt.-Anna-utca 49 sz. alatt.

Sok pénz megtakarítás a háztartásban, a ki az orosházi sütődeből a legolcsóbb árakban szerzi be kenyereit.

## Hydraulikus sajtók

Arany érem Szeged

Arany érem Budapest 1899.

Arany érem Pozsony 1902.

hydraulikus sajtóért.



## Szőlő és gyümölcs must

sajtólásra a nagy üzem számára. 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes számban üzemben helyeztetett.

gyártanak és szállítanak jól állás mellett mint különleges-séget a legújabb szerkezetben

**MAYFART PH. és TA., BÉCS, II**

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek.

## Minden gondos aya

gyermekének

## szükséges ruhákat

## Neumann M.

cs. és kir. udvari szállítónál szerzi be

a postával szemben.

Paplanok 2.50 krtól.

## Tanév kezdetére

Fiu ing . . . . . 1 frtól.

Férfi ing . . . . . 1.20.

Galler minden állás 14—20 kr.

Szines kézellő ötrétü 22 kr.

Lábravaló . . . . . 45 krtól.

Gyermek- és férfi harisnyák, női- és leány ingek, alsó szoknyák karton, sifon, clott, lüszter és parchetből **olcsó árban árusítatik**

Dosznoly János utódánál

Tisza-palota.

Ágyterítők 120 tól Flanel takaró 150

Szines napernyők minden árban árusítatnak el.

Leány és fiu ruháskák kézen és rendelésre kapható.